

Sygn. akt IV U 496/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2014r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 30 kwietnia 2014r. znak: (...)

o odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczenia

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje skarżącemu M. C. prawo do wypłaty odsetek ustawowych od świadczeń należnych:

- za miesiące od lipca 2013r. do października 2013r. za okres od dnia 22 października 2013r. do dnia 14 kwietnia 2014r.,
- za miesiąc listopad 2013r. za okres od dnia 21 listopada 2013r. do dnia 14 kwietnia 2014r.,
- za miesiąc grudzień 2013r. za okres od dnia 21 grudnia 2013r. do dnia 14 kwietnia 2014r.,
- za miesiąc styczeń 2014r. za okres od dnia 21 stycznia 2014r. do dnia 14 kwietnia 2014r.,
- za miesiąc luty 2014r. za okres od dnia 21 lutego 2014r. do dnia 14 kwietnia 2014r.,
- i za miesiąc marzec 2014r. za okres od dnia 21 marca 2014r. do dnia 14 kwietnia 2014r.;

II. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt IV U 496/14

UZASADNIENIE

Skarżący M. C. wniósł odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 30 kwietnia 2014r., znak (...), odmawiającej mu wypłaty odsetek od przyznanej renty z tytułu niezdolności do pracy. Wnioskodawca domagał się zmiany decyzji przez nakazanie zapłaty odsetek od dnia wydania decyzji dotyczącej renty, tj. decyzji z dnia 30 sierpnia 2013r.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Powołano się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r. poz. 1440 ze zmianami dalej jako „ustawa emerytalna”). Pozwany twierdził, że opinia biegłego laryngologa, która przesądziła o przyznaniu prawa do renty, wydana została m.in. w oparciu o nową dokumentację lekarską, przy

czym Sąd Okręgowy w Elblągu w sprawie IV U 1899/13 nie stwierdził, aby organ rentowy ponosił odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu i wypłacie świadczenia rentowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2013r. znak (...) pozwany odmówił skarżącemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Wnioskodawca złożył odwołanie od tej decyzji. Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014r. w sprawie IV U 1899/13 Sąd Okręgowy w Elblągu zmienił tę decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do wnioskowanego świadczenia na okres dalszych trzech lat od dnia 1 lipca 2013r. W wyroku nie stwierdzono odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Wyrok oparto na opinii biegłego laryngologa S. S. (1). Biegły powołał w swojej opinii rozległą dokumentację medyczną, w tym kartę leczenia szpitalnego z dnia 7 października 2013r. Wojewódzkiego Szpitala (...) w E., stwierdzającą szумы uszne, niedosłuch odbiorczy obustronny. Wcześniejsza dokumentacja medyczna, którą organ rentowy dysponował przed wydaniem decyzji z dnia 30 sierpnia 2013r., również wskazywała m.in. szумы uszne, niedosłuch obustronny typu odbiorczego. Biegły zaznaczył, że organy orzecznicze ZUS bezzasadnie nie oparły się na badaniach laryngologicznych specjalisty ZUS z dnia 19 sierpnia 2013r.

W wykonaniu opisanego wyroku pozwany wydał decyzję z dnia 8 kwietnia 2014r. o ustaleniu prawa do renty na dalszy okres. Termin płatności renty ustalono na 20. dzień każdego miesiąca, tj. tak jak przedtem. Zaległą rentę wypłacono w dniu 14 kwietnia 2014r. bez odsetek, z czym ubezpieczony się nie zgodził w piśmie z dnia 15 kwietnia 2014r. Wniosek skarżącego o wypłatę odsetek rozpoznano negatywnie decyzją zaskarżoną w niniejszym postępowaniu.

(bezsporne, ponadto wniosek i decyzje w aktach ZUS, opinia S. S. i wyrok z uzasadnieniem w aktach IV U 1899/13)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie w znacznej części zasługiwało na uwzględnienie.

Dla oceny zasadności odwołania istotny był wpływ karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 7 października 2013r. na opinię biegłego w sprawie IV U 1899/13 o niezdolności skarżącego do pracy. W pozostałej części stan faktyczny niniejszej sprawy był bezsporny, zaś strony różniły się co do oceny prawnej.

Zdaniem Sądu z opinii biegłego S. S. (1) nie wynika, aby przesądzająca dla wyniku tej opinii była przedmiotowa karta informacyjna leczenia szpitalnego. Po pierwsze identyczne rozpoznanie było zawarte już we wcześniejszej dokumentacji medycznej i po drugie biegły wyraźnie zaznaczył, że organy orzecznicze ZUS powinny były oprzeć się na badaniach laryngologicznych specjalisty ZUS z dnia 19 sierpnia 2013r., którego wniosków niesłusznie nie podzieliły.

Co do podstawy prawnej rozstrzygnięcia trzeba wyjaśnić, że zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r. poz. 1442 ze zmianami, powoływanej dalej jako ustawa systemowa) jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności." Z kolei z art. 118 ust. 1, 1a, 2, 4 i 5 ustawy emerytalnej wynika, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji z uwzględnieniem możliwości przyznania świadczenia w kwocie zaliczkowej. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w

terminie określonym w ust. 1, czyli 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 5, który z kolei stanowi, że wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni.

Należy zaznaczyć, że ugruntowany jest pogląd judykatury, iż brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia, jako że celem tego przepisu jest tylko skrócenie postępowania administracyjnego i sądowego, gdyż wykonując wyrok o przyznaniu prawa do świadczenia lub jego wysokości, organ rentowy zobowiązany będzie do wypłaty odsetek na mocy stwierdzenia jego odpowiedzialności przez sąd bez potrzeby powtarzania postępowania administracyjnego i ewentualnie sądowego.

W ocenie Sądu organ rentowy ponosi w niniejszej sprawie odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Pozwany w postępowaniu orzeczniczym dokonał wadliwej oceny niezdolności skarżącego do pracy. Jak wywiedziono wyżej, wystarczające do przyjęcia, że wnioskodawca jest niezdolny do pracy, były dowody zgromadzone w postępowaniu administracyjnym, a powoływana przez organ rentowy karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 7 października 2013r. jedynie potwierdziła wcześniejsze rozpoznanie, w tym rozpoznanie postawione przez lekarza specjalistę ZUS.

Skoro Komisja Lekarska ZUS orzeczenie wydała w dniu 27 sierpnia 2013r., od tego właśnie dnia należy liczyć termin określony w cytowanym wyżej art. 118 ust. 5 ustawy emerytalnej. Ponieważ najbliższy termin płatności świadczenia (20 września 2013r.) przypadał w okresie krótszym niż 30 dni od dnia 27 sierpnia 2013r., wypłata świadczeń należnych za miesiące od lipca do września 2013r. powinna była nastąpić najpóźniej wraz ze świadczeniem za październik 2013r., tj. do dnia 21 października 2013r. (20 października 2013r. to niedziela), zaś świadczenia za kolejne miesiące powinny być wypłacane do 20. dnia danego miesiąca. W opisanej sytuacji, na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc i przepisów powołanych wyżej, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do wypłaty odsetek ustawowych od dnia następnego po dniu płatności (wyszczególnionych w sentencji wyroku) do dnia zapłaty, tj. dnia 14 kwietnia 2014r., wskazanego w adnotacji na k. 29 pliku I akt ZUS (pkt I. wyroku).

Nie zachodziła podstawa do żądania odsetek za okresy wcześniejsze od wskazanych wyżej (skarżący żądał odsetek od dnia 30 sierpnia 2013r.), jako że terminy płatności świadczenia zapadały w kolejnych miesiącach od października 2013r. Stąd też w pozostałej części odwołanie podlegało oddaleniu jako pozbawione uzasadnionych podstaw (art. 477¹⁴§1 kpc, pkt II. wyroku).